

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ Β' ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ Δ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Μαρούσι, Τ.Κ. 15180
Πληροφορίες : Αν. Ξυλόκοτα
Πην. Σακκοπούλου
Τηλέφωνο : 210-3443791
210 344 3023

ΑΝΑΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΟΡΘΟ

(13-09-2013)

Να διατηρηθεί μέχρι.....

Βαθμός Ασφαλείας

Μαρούσι, 11-09-2013

Αρ. Πρωτ. 126889/Γ7

Βαθ. Προτερ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΠΡΟΣ:

1. Περιφερειακές Δ/νσεις Π/θμιας & Δ/θμιας
Εκπαίδευσης όλης της χώρας (έδρες τους)
2. Προϊσταμένους Επιστημονικής &
Παιδαγωγικής Καθοδήγησης (έδρες τους)
3. Σχολικούς Συμβούλους Π.Ε. & Δ.Ε. (δια των
Περιφ. Δ/νσεων Εκπ/σης)
4. Διευθύνσεις Π/θμιας & Δ/θμιας
Εκπαίδευσης όλης της χώρας (έδρες τους)
5. Υπεύθυνους Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών
Θεμάτων & Σχολικών Δραστηριοτήτων
Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης
6. Σχολικές Μονάδες Π/θμιας & Δ/θμιας
Εκπ/σης (μέσω των Δ/νσεων)
7. Όλους τους εκπαιδευτικούς Π/θμιας &
Δ/θμιας Εκπ/σης
8. Όλα τα ΚΠΕ της χώρας

**ΘΕΜΑ: Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης,
Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων)**

Έχοντας υπ' όψιν :

1. **Την υπ' αριθμ. Απόφαση του Πρωθυπουργού 90595/ Στ5 (ΦΕΚ 1667 Β'/5-7-2013)**
με θέμα «Καθορισμός αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Παιδείας και Θρησκευμάτων, Κωνσταντίνο Γκιουλέκα και Συμεών Κεδίκογλου».
2. **Την Υ.Α. 92998/Γ7/10-8-2012 (ΦΕΚ 2314 Β'/10-08-2012) ΑΔΑ: Β4ΓΦ9-ΛΥΥ** με
θέμα «Καθορισμός των οργάνων, των κριτηρίων και της διαδικασίας επιλογής και
τοποθέτησης των Υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας,

Πολιτιστικών Θεμάτων και Σχολικών Δραστηριοτήτων καθώς και των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους» και ειδικότερα τα άρθρα 4, 6, 8 & 10.

3. **Την Υ.Α. 93006/Γ7/10-8-2013(ΦΕΚ 2314 Β' /10-08-2012) ΑΔΑ: Β4Γ99-ΡΓΜ** με θέμα «Προκήρυξη για την πλήρωση υπέροχων Υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων και Σχολικών Δραστηριοτήτων».
4. **Την υπ' αρ. πρ. 121118/Γ7/8-10-2012 ΑΔΑ: Β4349-ΛΣΙ Εγκύκλιο** με θέμα «Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Αγωγής Σταδιοδρομίας, Αγωγής Υγείας, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Πολιτιστικών Θεμάτων, Comenius- Leonardo da Vinci και eTwinning) για το Σχολικό Έτος 2012-2013».
5. **Την Υ.Α. Φ12.1/545/85812/Γ1 (ΦΕΚ 1280/2005 τ. Β')** με θέμα: «γενίκευση του Προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση».
6. **Την υπ' αριθμ. Φ.12/427/79844/Γ1/11-06-2013, ΑΔΑ:ΒΕΖΓ9-Υ18 Εγκύκλιο** με θέμα: «Προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου σχ. ετ. 2012-2013»- της Δ/νσης Σπουδών Α/θμιας Εκπ/σης του Υ.ΠΑΙ.Θ.
7. **Την Υ.Α. Φ. 353.1/324/10565/Δ1 (ΦΕΚ 1340/16-10-2002) με θέμα:** «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και ΣΕΚ και των συλλόγων των διδασκόντων».

Όλοι οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι υπηρετούν σε σχολικές μονάδες Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης, καθώς και οι εκπαιδευτικοί Ειδικοτήτων Φυσικής Αγωγής (ΠΕ 11), Αγγλικής Φιλολογίας (ΠΕ 06), Γαλλικής Φιλολογίας (ΠΕ 05), Γερμανικής Φιλολογίας (ΠΕ 07), Μουσικής (ΠΕ 16), Καλλιτεχνικών (ΠΕ 08), Πληροφορικής (ΠΕ 19.20) & Θεατρικών Σπουδών (ΠΕ 32), οι οποίοι υπηρετούν στην Π/θμια Εκπ/ση, δύνανται να υλοποιούν Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων.

Τα Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση υλοποιούνται εντός ωρολογίου προγράμματος:

- με διάχυση σε όλα τα μαθήματα
- στο Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο
- στο πλαίσιο της Ευέλικτης ζώνης

Επισημαίνεται ότι οι Σχολικοί Σύμβουλοι έχουν τη συνολική ευθύνη σχεδιασμού, εφαρμογής, παρακολούθησης και στήριξης της Ευέλικτης Ζώνης. Κάθε δραστηριότητα που εφαρμόζεται στο χρόνο της Ευέλικτης Ζώνης εποπτεύεται από τους Σχολικούς Συμβούλους. Σε ό,τι αφορά τα προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών και Καλλιτεχνικών Θεμάτων, Κυκλοφοριακής Αγωγής, κ.λ.π. που

εντάσσονται στο πλαίσιο εφαρμογής της Ευέλικτης Ζώνης, την επιστημονική εποπτεία έχει ο οικείος Σχολικός Σύμβουλος (Φ.12.1/545/85812/Γ1/31-8-2005, ΦΕΚ 1280/2005, τ.Β') Υπουργική Απόφαση.

Για κάθε δραστηριότητα στο χώρο του σχολείου υπεύθυνοι, εκτός του Δ/ντή και του Συλλόγου Διδασκόντων, είναι οι Σχολικοί Σύμβουλοι, οι οποίοι εγκρίνουν και θεωρούν τα Ωρολόγια Προγράμματα και «...συνεργάζονται με τους εκπαιδευτικούς της περιοχής ευθύνης τους... με σκοπό την ομαλή πορεία της παιδαγωγικής και διδακτικής πράξης... βοηθούν τους εκπαιδευτικούς και τους ενθαρρύνουν να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες και δραστηριότητες για την αντιμετώπιση επιμέρους προβλημάτων του σχολικού έργου, για τον εμπλουτισμό της σχολικής ζωής και την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης...» (Υ.Α. Αριθ. Φ.353/324/105657/Δ1 - Φ.Ε.Κ. 1340 τ. Β'/16-10-2002, Άρθρο 9).

Στην ευέλικτη ζώνη αναφέρονται συγκεκριμένα θεματικά προγράμματα που εφαρμόζονται μία ώρα την εβδομάδα, ως εξής:

Α' τάξη: Αγωγή Υγείας, Β' τάξη: Διατροφικές συνήθειες, Γ' τάξη: Κυκλοφοριακή Αγωγή, Δ' τάξη: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι θα αναλάβουν αυτά τα προγράμματα της Ευέλικτης Ζώνης μπορούν τα υποβάλουν εκτός από το Σχολικό Σύμβουλο και στον αντίστοιχο Υπεύθυνο της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ώστε να ενημερώνονται για επιπρόσθετο υλικό και θεματικές επιμορφωτικές εκδηλώσεις.

Για τα Προγράμματα στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση διατίθεται εβδομαδιαίως ένα δίωρο. Για κάθε πρόγραμμα δικαιολογούνται μέχρι δύο ώρες συμπλήρωσης ωραρίου. Η συμπλήρωση αφορά τον/την εκπαιδευτικό που αναλαμβάνει το Πρόγραμμα ή εναλλακτικά τους δύο εκπαιδευτικούς του προγράμματος, εφόσον το επιτρέπει το ωρολόγιο πρόγραμμα και το δυναμικό του σχολείου. Για συμμετοχή σε σχολικές δραστηριότητες το ανώτατο όριο συμπλήρωσης ωραρίου ορίζεται σε δύο ώρες για κάθε εκπαιδευτικό.

Για τα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων υπάρχει συνεργασία και υποστήριξη από τους Υπεύθυνους Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων & Σχολικών Δραστηριοτήτων προς τις σχολικές μονάδες και τους εκπαιδευτικούς που τα υλοποιούν.

Η διαδικασία ανάπτυξης Σχολικών Δραστηριοτήτων έχει ως εξής:

Με την έναρξη του σχολικού έτους οι Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων ενημερώνουν τους Διευθυντές και τους Συλλόγους Διδασκόντων των σχολικών μονάδων, για τις δυνατότητες ανάπτυξης και τη μεθοδολογία εφαρμογής προγραμμάτων σχολικών Δραστηριοτήτων. Στη συνέχεια ο Διευθυντής, σε ειδική παιδαγωγική συνεδρίαση, ενημερώνει σχετικά τους εκπαιδευτικούς. Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να αναλάβουν την υλοποίηση προγράμματος συγκροτούν εθελοντική μαθητική ομάδα, η οποία μπορεί να αποτελείται:

- από κανονικό σχολικό τμήμα
- από ομάδα μαθητών /τριών διαφορετικών τμημάτων ή τάξεων
- από μαθητές του σχολείου σε συνεργασία με μαθητές άλλου σχολείου.

Όταν συγκροτηθεί η ομάδα, ο εκπαιδευτικός επιλέγει σε συνεργασία με τους μαθητές/τριες το θέμα του προγράμματος.

Σε ό,τι αφορά την επεξεργασία των θεμάτων, υπενθυμίζουμε ότι οι βασικές αρχές που εφαρμόζονται στα προγράμματα των Σχολικών Δραστηριοτήτων είναι: η διεπιστημονική θεώρηση, η βιωματική προσέγγιση, η ενθάρρυνση της μαθητικής πρωτοβουλίας, το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία, η ανάπτυξη δημοκρατικού διαλόγου, η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και οι αρχές της εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη.

Μετά την επιλογή του θέματος, ακολουθεί ο σχεδιασμός του προγράμματος που περιλαμβάνει τον τίτλο, τα υποθέματα, τους στόχους, το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία, το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης, τις συνεργασίες, τα πεδία σύνδεσης με τα αναλυτικά προγράμματα, το ημερολόγιο προγραμματισμού δραστηριοτήτων και τα ονοματεπώνυμα των εκπαιδευτικών και των μαθητών που θα συμμετέχουν. Στη συνέχεια, με τις πληροφορίες αυτές συμπληρώνεται το «*Σχέδιο υποβολής προγράμματος Σχολικών Δραστηριοτήτων*».

Τα συμπληρωμένα σχέδια θα πρέπει να συζητηθούν στο Σύλλογο Διδασκόντων της κάθε σχολικής μονάδας ή των σχολικών μονάδων, σε περίπτωση συνεργασίας σχολείων **και να εγκριθούν από τον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο** που έχει την παιδαγωγική ευθύνη της/των σχολικών μονάδων.

Στη συνέχεια να υποβληθούν **στους Υπευθύνους των οικείων Διευθύνσεων Εκπαίδευσης**, προκειμένου οι τελευταίοι να εισηγηθούν την έγκρισή τους στην Επιτροπή Σχολικών Δραστηριοτήτων.

Οι Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων οφείλουν να παρακολουθούν, να υποστηρίζουν και να αξιολογούν τα υλοποιούμενα προγράμματα ευθύνης τους και μετά από σχετική έγκριση από την αρμόδια Διεύθυνση (ΣΕΠΕΔ) Τμήμα Β' και Δ' αναλόγως του θέματος του Υ.ΠΑΙ.Θ., να οργανώνουν επιμορφωτικές συναντήσεις, σεμινάρια και ημερίδες σε συνεργασία με τους Σχολικούς Συμβούλους, καθώς και να επιμορφώνουν κατά

προτεραιότητα εκπαιδευτικούς, που δεν έχουν προηγούμενη εμπειρία στην υλοποίηση προγραμμάτων.

Επίσης, οι Υπεύθυνοι, στο τέλος της σχολικής χρονιάς, αφιερώνουν για όλες τις δραστηριότητες **ένα διήμερο** στην παρουσίαση-προβολή των προγραμμάτων (γιορτές μαθητικής δημιουργίας) σε τοπικό επίπεδο.

Παρακαλούνται όλοι οι εκπαιδευτικοί να λάβουν γνώση της παρούσας ενυπόγραφα.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/νση Σπουδών Α/θμιας Εκπ/σης
- Δ/νση Σπουδών Δ/θμιας Εκπ/σης
- Δ/νση ΣΕΠΕΔ, Τμήμα Β'

ΣΥΜΕΩΝ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ